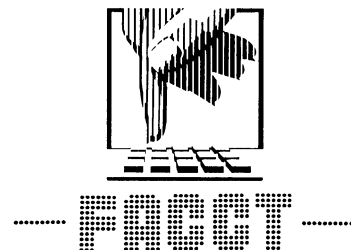

(Materiál je z Velké Británie a byl vytvořen pro britské školy, nám může sloužit pro orientační ocenění vlastních škol či zařízení. Překlad je mírně uzpůsoben pro naše poměry)

Podpora inkluze pomocí užívání symbolů
- jednotný přístup školy

Kritéria pro ocenění

Kritéria pro klasifikaci "excelentních center" jsou stanovena pro bronzovou, stříbrnou a zlatou úroveň. Plnění kritérií se zaznamená pomocí zaškrtnutých políček, škola je pak průběžně sledována i nadále.

Použijte tabulku také pro sledování pokroků školy!

BRONZOVÁ CENA

Jednotný školní přístup k symbolizaci prostředí by měl být v příslušném školním roce součástí ročního plánu

Je třeba:

- určit člena učitelského sboru, který bude jmenován koordinátorem projektu, bude vytvářet symboly, budovat knihovnu zdrojů apod.,
- vymezit koordinátorovi čas na konzultace s dalšími osobami (například školským logopedem apod.) ,
- stanovit potřebný čas pro vytváření symbolů,
- stanovit centrální umístění a systém pro ukládání symbolů a materiálů z nich, včetně formulářů pro požadavky učitelů, šablon, apod.,
- mít k dispozici kopírovací zařízení (kopírku, barevnou tiskárnu, skener), laminovačku, suchý zip,
- zavést systém informování nových pracovníků o užívání symbolů v zařízení.

Praktické návrhy:

1. Možná zjistíte, že řešit konkrétní úkol (např. označování míst) najednou pro celou školu je praktičtější než zaměřit se na konkrétní třídy, místa apod. Pokud vytváříte symboly, můžete je tak udělat pro celou školu najednou.
2. Možná by bylo dobré si najít čas na to, abyste seznámili děti s projektem, ideálně "zábavnou" formou - i když pro vás to vzhledem k práci navíc tak zábavné být nemusí. Dětem to ale může pomoci chápat symboly jako něco, co mohou **všichni** používat a baví je to, např. 'honba za pokladem'; "symboly týdne"; symboly používané na Smartboardech.
3. Zapojte žáky do připevňování či ukládání symbolů na místo, kde budou později k dispozici. Žáci potom snadněji přijmou symboly "za své" a podpoříte tak jejich používání.

Označení ve škole:

Oblasti ke zvážení:

- Hlavní oblasti / oblasti odpočinku
 - jídelna
 - tělocvična
- Ošetřovna
- Upozornění, směrovky
- Kanceláře ředitele- včetně fota (pokud máte souhlas)
- Kancelář sekretářky, vrátnice
- Kabinety
- Školník/uklízečky/technické zázemí
- Dveře tříd - s fotografiemi (pokud máte souhlas)

Označení ve třídě:

Opět zapojte děti do rozhodování, kde by měly symboly být, a dejte jim tak určitý díl zodpovědnosti.

- Skříňky, věšáky, kufříky
- Zařízení ve třídě
- Oblasti ve třídě
- Označení pracovních a projektových materiálů
- Kolíčky

Zavedené postupy ve třídě:

- Mytí rukou/čištění zubů
- svačina
- odchod ven
- úklid

Další nápady

- celý školní rozvrh,
- pravidla pro špatné počasí (například při změně počasí pláštěnka, odložení bot před dveřmi apod),
- tácy nebo krabičky se svačinami či poličky s potřebami (označit pomocí symbolů, kde je co uloženo, komu to patří apod).,
- "prezence" - kdo je dnes ve škole, kdo chybí,
- třídní pravidla.

Symbolizované rozvrhy:

- zobrazení třídního rozvrhu pro týden
- pravidelný časový rozvrh po celý den
- skupinové rozvrhy pro čtení, matematiku atd.

Navíc:

Tam, kde jsou děti ve škole s poruchou autistického spektra, komunikačními potížemi či dalšími postiženími, bude potřebná nejspíš větší podpora, například za pomoci asistentů, logopeda apod. Pro bronzovou cenu by měly být v těchto školách tedy navíc zavedeny:

- Vizualizované rozvrhy.
- strategie pro odměňování,
- podpůrné tabulky pro udržení dítěte u úkolu,
- vizualizované výzvy pro podporu pozornosti, přechodu na jinou činnost, podpoře žádoucího chování.

STŘÍBRNÁ CENA

Pro stříbrnou cenu je navíc třeba:

Poskytovat možnosti výběru s podporou symbolů, např.:

- aktivity
- odměny
- svačina
- Oběd.

Role a zodpovědnost:

- Vizualizované označení služeb (co má daná služba na starosti, kdo má tento týden službu)
- Prezence (umět říci pomocí AAK, že jsem dnes ve škole)
- Svačina (kdo rozdává podložky, talířky apod.)
- Vizualizovaná pravidla pro střídání (kdy jsem na řadě, kdo je na řadě - například pro sdílení počítače, tabletu apod.)
- Svačiny, obědy ve škole (označení jménem a symbolem, fotografií).

Podpora školních osnov a výuky

- Užití symbolů ve výuce, například matematika, český jazyk, prvouka, cizí jazyk apod.
- Cíle - vizualizace toho, co se chceme naučit.
- Vizualizované zaškrtačací listy pro kontrolu vlastní práce (co musím udělat, co už mám).

Informace

- nástěnky
- požární řád
- úplný rozvrh školy

ZLATÁ CENA

1. Symboly užívané v celé škole- důkazy o jejich denním využití v každé třídě
2. Další materiály (např. IVP s podporou symbolů)
3. Veškerá školní literatura, knihy a publikace mají podporu symbolů, pokud je to vhodné.
4. Užití dalších zdrojů a materiálů se symboly pro podporu výuky a osnov, například Symwriter, v budoucnu In Print; (Aj k dispozici Clicker with symbols, SQA (Scottish Qualification Authorities) Access modules atd).
5. Zúčastňovat se kurzů pro další výcvik koordinátora
6. Podporovat samostatnost žáků při různých jednáních (např. pomoci připravit symboly pro vyjádření názoru při nějakém setkání atd.).
7. Podporovat užití dalších aktivit se symboly ve škole, například vytvořením osobních komunikačních pasů (popisujících komunikaci a potřeby žáka, ukázka zde: <http://www.alternativnikomunikace.cz/soubor-kmunicacni-pas-k-tisku-215-.pdf>)
8. Účast na schůzkách s koordinátory pro aktualizaci materiálů., dat apod.